la humanitat

Any VI — Núm. 1.782 — Preu: 15 cèntims | Fundador: LLUIS COMPANYS | Barcelona, divendres, 12 novembre del 1937

Estocolm, 11. — El Premi Nobel de Literatura corresponent a enguany ha estat concedit per l'Acadèmia sueca al literat francès Roger Martin du Gard.

Dijon, 11. — El premi literari «La Paule» ha estat concedit a l'escriptor Morand. El que té de curiós aquest premi és que està constituït per un lot de 3.000 ampolles de Borgonya, que són lliurades a l'afavorit en un gran àpat.

XANG-HAI ESTA ENVOLTAT DE FLAMES

A L'INTERIOR I A L'EXTERIOR, CREMEN CASES, VAIXELLS, DIPOSITS COMERCIALS, ESCLATEN CISTERNES DE GASOLINA I BENZINA I DIPOSITS DE MUNICIONS...

Ciano rep a Roma l'ambaixador britànic lord Perth i es considera l'entrevista com el preludi de les negociacions anglo-italianes

ALERTA!

Per J. M. Imbert

Quinze mesos d'alliçonament no han estat suficients encara per a transformar en realitat la trompetejada consigna que diu que cal subordinar-ho tot a l'única qüestió essencial i de fons: vèncer la sublevació feixista.

Després d'aquest termini ha ressonat l'avís greu i prou entenedor que és la nota del Ministeri de Defensa Nacional. ¿Seguirem desoint-lo?

En el primer període de domini turbulent de les masses confederals, la consigna que calia supeditar-ho tot a vèncer la sublevació feixista va estar molt en boga. Però aquesta consigna, precisament perquè neix d'una realitat, que el qui la negligeixi s'estavellarà, no va fer-se únicament per als qui dominaven aleshores, sinó per a tots, i no n'està exceptuat ningú, i menys encara aquells que llavors l'esgrimien principalment.

Ho diem sense retrets que podrien tenir un fons mesquí, amb la màxima cordialitat però amb un crit agut d'alerta! que voldríem que tothom escoltés amb la mateixa efusió i lealtat amb què el llancem.

¿Ja ho subordinem tot a la qüestió veritablement essencial, que és defensar Catalunya i la llibertat consubstancial a la República, i per tant, impedir el triomf de la sublevació feixista? Potser seria millor que ens preguntéssim amb la mà al cor, si de veritat hi subordinem alguna cosa.

* * *

L'única manera efectiva de subordinar-ho tot a la sola qüestió essencial, consistiria a deixar a segon terme tot allò que no contribueixi a ajudar-nos en la guerra d'independència que sostenim o no ens faciliti la simpatia i el suport internacional que ens són indispensables, i a refusar resoltament i sense vacil·lacions tot allò que entorpeixi aquestes finalitats.

¿Ho practiquem? ¿Ens esforcem lealment a fer prevaldre l'interès públic per damunt dels interessos personals o de partit?

Per contestar aquests interrogants és prou pensar en les experiències de l'anomenada «Nova Economia», i en les insignies i en el sector polític que — amb raó o sense — als ulls del món ens dóna color i ens classifica.

Un fet ressalta per damunt de tot: Que estem en franc desacord amb les grans potències democràtiques, i àdhuc amb les petites. Potser el nostre sistema és millor que el d'elles, però el fet és que és molt diferent, i que això convida poc a crear lligams, i a atorgar ajuts.

No n'hi ha prou que dintre les nacions democràtiques ens defensi el partit comunista. Reconeixem de cor que mai no els agraïrem prou el suport que ens presten. Com tampoc no agraïrem mai prou l'actitud nobilíssima de la U. R. S. S. Però si no volem recaure en la política internacional, tan sentimental com desastrosa dels primers temps, no podem oblidar que l'ajut obert d'un partit talment de lluita, pot provocar en el propi país on radiqui, l'hostilitat o, almenys la desconfiança, d'amples zones d'opinió, i a conseqüència d'això, la del mateix Govern. I el més greu és que això no són hipotesis, sinó ralitats previsibles, confirmades per quinze mesos inobliidables.

Es de doldre que la política dels pobles — especialment l'exterior — no es fonamenti en els sentiments i el desinterès, però davant realitats velles com el món, cal triar entre fer-s'ho un sol, o acceptar les condicions mínimes d'aquells que necessiteu.

El problema és aquest: ¿Ens sentim prou forts per a vèncer amb el nostre exclusiu esforç els facciosos amb els seus marroquins, i les nacions que els ajuden?

En cas afirmatiu podem fer el que volguem. Però si l'ajut de les nacions democràtiques ens és indispensable, ¿com podem allunyar-nos d'elles? ¿Ni situar-nos fora de l'òrbita dels seus interessos? ¿Ni pretendre que aquests interessos que ens han d'unir siguin els que nosaltres diem que els convé a elles, i no els que elles assenyalin?

Quan penseu aquestes coses, tan conegudes i tan oblidades, i recordeu com han estat tractats els interessos dels estrangers que residien entre nosaltres, descobriu visions manicomials.

Per salvació pública no podem continuar respirant una atmosfera viciada, que únicament ens va bé a nosaltres perquè hi estem acostumats.

Donem una ullada a Europa. Veurem que no estem allunyats solament de les grans potències, sinó també de les petites nacions del Nord, sadollades d'esperit democràtic i trebailista. I aquest fet no el podem pas atribuir a egoismes imperialistes!

Veurem que Anglaterra, evidentment fa la seva política — cosa que d'altra banda no pot venir de nou a ningú. Però no podem, ni tenim el dret d'oblidar la seva grandesa. La de Gladstone i Palmerston, que tant ajudaren el moviment liberal europeu del passat segle. La que darrerament va fer que, amb tota dignitat i sense sotracs, fos substituït el cap coronat de Britània, quan així convingué a l'interès dels seus pobles. I això, en el món és excepcional i exemplar!

Altrament, si obrim bé els ulls, ens adonarem que allò que ens convé a l'exterior coincideix precisament amb el que vol la majoria dels ciuvé a l'exterior coincideix precisament amb el que volien la majoria dels catalans.

¿Es que podem seguir creient que les collectivitzacions i el desgavell econòmic són populars? La millor resposta és fixar-se amb el nivell de producció que rendeix el sistema, tot i l'estímul que ha de significar atendre les necessitats de la guerra.

* * *

Parlem sense ni ombra d'agressivitat. Tot el contrari. Per anys que visquéssim mai no podríem oblidar els mesos de lluita viscuts al costat de tots els sectors que defensen Catalunya i la República. Però no podem negligir el deure suprem de salvar allò que està per damunt de tots.

Tampoc no parlem amb pessimisme, ja que tenim fe en el nostre poble. El pessimista no té esperança i renuncia a l'esforç de lluitar. Som optimistes de la manera que en pot ésser un poble que lluita. Però ningú no té el dret d'ésser-ne si s'entesta a cloure els ulls a la realitat.

Recordem-nos — per tal que ens pugui servir de guia — de la caiguda de la Monarquia borbònica, i no oblidem que els règims, difícilment són enderrocats pels enemics exteriors, sinó que s'enfonsen corcats pels seus propis errors. I que aquests errors acostumen d'ésser mantinguts fins el darrer moment, amb caràcter «tabú» de veritats supremes.

antena

«¿Què és això de les indústries de guerra?» Molts són els que han fet aquesta pregunta despectiva, arrossegats per l'ambient produït per campanyes nocivament partidistes. Estem segurs que la immensa majoria dels ciutadans ha arribat a catalogar això de les indústries de guerra *entre les innombrables activitats nou règim que tenen molt de rètol i que donen molt poc suc. S'ha creat un estat d'opinió que no diferencia aquelles activitats d'un* tinglado *qualsevol per a escapolir-se de la guerra.*

I la veritat està aquesta vegada molt lluny de concordar amb l'ambient que s'ha creat entorn d'aquella tasca.

* * *

Ens vàrem afegir, dimecres, al seguici que formaren persones representatives del nostre partit per a visitar això de les indústries de guerra. *Ens varen fer donar tombs i més tombs fins gairebé perdre la noció d'on ens trobàvem. En entrar a la primera fàbrica vàrem imposar-nos un sacrifici: agafàrem la nostra ploma i la deixàrem buida. Res del que veuríem no hauria d'constituir matèria noticiable.*

* * *

I bé, vàrem donar tombs per llocs que ens és impossible determinar. Vàrem veure coses i més coses que ens impressionaven, però que només passaven pels ulls el més just per a causar-nos una impressió profunda dintre nostre. No direm, doncs res, perquè us assegurem que no recordem absolutament res.

Ah, però, de gent, dels ciutadans que vàrem veure si que ens en recordem! Aquelles dones abocades a les màquines, aquelles cares femenines el color de les quals era donat en contribució a la causa, les tenim ben retingudes al cor. Qui no ha contemplat aquelles dones nostres en el seu lloc de perill no coneix res dels sacrificis de la guerra. Allà també veiérem els homes en el seu treball patriòtic, desgastador, enormement desgastador. I tots ells, dones i joves, sempre, cada minut, abocats al perill. Ara ens vénen al record aquelles classes d'emboscats, emboscats!, i n'hem abastat la terrible injusticia.

A la reraguarda hi ha, amics, algunes trinxeres molt més exposades que al front. Si visitéssiu alguns llocs de treball comprendríeu la raó de la nostra afirmació.

Quan sigui l'hora lels homenatges, un dels que més urgeix és el que devem als obrers de les indústries de guerra. Encara que hi haurà treballadors que ja no el podran gaudir...

* * *

Acabada que fou la visita collectiva, el destacat element de la Comissió d'Indústries de Guerra, senyor Vallejo, digué a S. E. el President de Catalunya:

«Aquesta és l'obra que hem fet els que fins ara hem callat.»

En sentir aquesta ofrena a S. E., no vàrem poder evitar una pregona emoció. Els que fins ara heu callat, amics d'I. de G., haureu de continuar callant, perquè amb el vostre silenci us heu fet dignes de l'estimació de la Pàtria antifeixista. ¿Què hi fa que l'anècdota —¿qui pot llançar la primera pedra?— hagi donat lloc a campanyes que han desvirtuat —davant del poble— la vostra meritíssima tasca? La glòria no és pas sempre dels que més criden, alguna vegada no té els ulls tancats i sap localitzar els seus mereixedors.

* * *

Un grup de diputats manifestaven a un tècnic militar la seva reconeixença per l'obra empresa. Aquell contestava amb senzillesa, sense afectació, amb paraules de professional:

—No, no. Jo només sóc un dels milers d'elements, de les matèries que s'empren en l'obra immensa que acabeu de contemplar. Es veritat que sense els obrers i els tècnics res no es podria fer. Però el més important és que hi hagi hagut algú que els hagi fet moure i als quals se'ls ha facilitat tot el que necessitaven. Aci hi ha hagut qui comprengué de bell moment el que necessitava la guerra i aquest s'apressà a... «Es necessita un tècnic? Tú, encarrega't de la tècnica. Després el tècnic digué: Necessito això o allò, i l'home deia: aci va un avió, aci tens milions, fes, fes...» Us sembla poc això? Doncs és el tot. La sort de Catalunya i de la causa que defensem ha estat aquest nervi de Terradelles, el qual, amb els seus collaboradors de la Comissió d'I. de G. i del Govern de la Generalitat, ha saltat obstacles i paperassa. «Feu, feu, agafeu el que calgui».

Amb aquestes paraules finalitzàrem la vistia a I. de G.

El militar que les havia pronunciades només volia sentir parlar de la profesisó i del deure, tots els reunits ,però, vèiem en els seus ulls la flama de l'ideal i del patriotisme.

* * *

«¿Què és això de les Indústries de Guerra? Un miracle, amics, un miracle laic de dalt a baix i una fe de sacrifici per part dels obrers impressionant.

No vulgueu saber res més, amics. Quan us vulguin explicar alguna anècdota sobre Indústries de Guerra, gireu l'esquena i penseu amb aquelles noies i homes que cada dia s'exposen la vida perquè els nostres soldats puguin obtenir la victòria.

Visca les Indústries de Guerra!

Potung i Nantao ocupades pels japonesos

Xang-Hai, 11. — Xang-Hai està envoltat de flames. La població presenta un aspecte dolorós i tràgicament fantasmagòric. Els pobles i barris situats a l'est, al sud i al sud-oest de la ciutat estan cremant, mentre cauen continuament els obusos japonesos a la part antiga, el barri xinès, de Xang-Hai, amb una profussió esferoïdora.

Una currua inacabable de refugiats va a l'aventura, en recerca d'un refugi. L'esperança de la major part era la concessió francesa, però aquesta ha quedat tancada i fortament custodiada per les tropes.

A l'interior i a l'exterior de Xang-Hai, cremen cases, vaixells, dipòsits comercials, esclaten cisternes de gasolina i benzina i dipòsits de municions.

A Nantao, la resistència dels darrers nuclis ja és pràcticament inexistent.

La resistència dels xinesos és quelcom d'heroicament admirable. Des de llurs nius d'ametralladores contesten els foc dels japonesos, especialent contra els vaixells que canonegen de fa moltes hores la gran ciutat xinesa.

La policia xinesa, delmada en les darreres operacions, ha deixat de funcionar. Les escenes de confusió dintre la ciutat sovintegen.

POTUNG I NANTAO OCUPATS

—Xang-Hai, (Urgent). Els japonesos s'han apoderat de Nantao.

Xang-Hai, 11. — Els japonesos han ocupat Potung.

A LES SIS DE LA TARDA ACABA LA RESISTENCIA

Xang-Hai, 11. — les sis de la tarda, Txian-Kai-Xek ha donat ordre de suspendre la resistència a Nantao, i l'alcalde de Xang-Hai ha demanat autorització a les autoritats franceses per tal que les tropes xineses, desarmades prèviament, puguin refugiar-se en el territori de la concessió.

L'ambaixador francès hi ha accedit. Seguidament ha començat l'evacuació.

Uns cascots d'obús caiguts dintre de la concessió francesa han mort sis soldats annamites i han ferit dos soldats francesos.

A Nantao solament queden alguns petits grups xinesos que resisteixen en algunes cases. La gran part de les tropes xineses han abandonat les armes i s'han refugiat a la Concessió francesa.

LA GUERRA SERA LLARGA I DURA

Malgrat la caiguda de Putung i de Nantao, als cercles oficials no es manifesta pessimisme de cap mena, i es continua rebutjant la idea d'una mediació, per acabar la guerra. Al contrari, no es vacil·la a afirmar que la guerra serà llarga i dura.

OPINIO NIPONA

Xang-Hai, 11. — Una personalitat de l'exèrcit japonès ha fet les següents declaracions als periodistes, a darrera hora d'aquesta tarda:

«La retirada de les tropes xineses pren proporcions catastròfiques. Les tropes japoneses avancen en tots els sectors. Naziang ha quedat encerclat, i la ciutat està cremant.

Durant el dia d'avui hem ocupat nombroses posicions, entre les quals poden esmentar-se: la ciutat Kaixan, Tsipu, Hungjao, Putung i Nantao.

També avui hem efectuat nombrosos desembarcaments de tropes, totes les buals han començat ha repellir els xinesos cap al centre de Xang-Hai».

UN PERIODISTA MORT I ALTRES DE FERITS

Xang-Hai, 11. — Pemroke Stephens, corresponsal del «Daily Telegraph and Morning Telegraph», ha estat mort per la metralla d'un obús. Altres periodistes britànics resultaren ferits.

Xang-Hai, 11. — Un alt funcionari japonès ha reconegut que el periodista britànic Pembroke Stephens ha resultat mort per les bales de les metralladores japoneses.

Dit funcionari ha expressat públicament el seu condol pel fet que un periodista estranger hagi estat víctima de semblant incident.

AVIONS XINESOS SOBRE EL JAPO

Toquio, 11. — Per primera vegada d'ençà que començaren les hostilitats amb Xina s'ha donat l'alarma a la part occidental del Japó, en vista que una esquadreta xinesa volava en direcció a Nagasaki.

Els hidros japonesos han sortit al pas dels avions assaltants, i n'han abatut tres.

VOLEN CONTINUAR LA GUERRA

Toquio, 11. — El ministre de la Guerra ha declarat a un redactor de l'agència italiana Stefani que el Japó està decidit a continuar la guerra a Xina, i que acuparà, si cal, la capital; Nanquín, i altres poblacions importants, «car el problema xinès ha de quedar resolt definitivament».

EL GENERAL TXANG S'HA SUICIDAT

Xang-Hai, 11.—El general Txang, comandant de la guarnició de Nantao, i el cap del seu Estat Major s'han suïcidat.

EXPRESSIONS D'AFECTE AL PRESIDENT DE LA GENERALITAT

A la Presidència de la Generalitat s'ha rebut el següent telegrama de l'alcalde de Madrid, senyor Henche:

«Reciba V. E. mi más cordial felicitación en estos momentos en que el gran pueblo catalàn ha sabido renovar en uno de sus más preciados hijos el nombramiento en V. E, recaído, de cuya labor en la Presidencia de la Generalidad tanto esperamos los españoles que luchamos por la causa antifascista.»

* * *

També el President ha rebut efusius comunicats del President d'Euskadi i del secretari general de la Presidència, L. de Areitioaurtena.

* * *

El cònsol de Mèxic, Giménez Maganda, ha tramès a S. E. el President de la Generalitat una expressiva comunicació amb motiu de la ratificació de confiança del Parlament i del poble català.

Grandi s'entrevista amb Vansittart; Ciano amb lord Perth

Itàlia disposada a negociar amb Anglaterra

Roma, 11. — El comte Ciano ha rebut aquesta tarda lord Perth, ambaixador d'Anglaterra.

S'atribueix grandíssima importància a aquesta entrevista, que ha estat celebrada per iniciativa del ministre italià d'Afers Estrangers.

S'assegura que aquesta entrevista està relacionada i és una conseqüència de la que celebrà ahir l'ambaixador d'Itàlia a Londres, senyor Grandi, amb sir Robert Vansittart.

Aquest vespre ja no es dissimulava a Roma que Itàlia està disposada a entaular converses amb Londres sobre les diverses qüestions que separen els dos Governs. Es creu que el ministre italià ha informat avui l'ambaixador anglès d'aquests propòsits del Govern de Mussolini.

L'OPINIO DE ROMA

Roma, 11. — L'obertura de converses oficials anglo-italianes, que a Roma es considera imminent, absorbeix totalment l'atenció de l'opinió pública italiana.

Es dóna a entendre que la nota publicada ahir per la «Informazione Diplomàtica» és la darrera declaració oficiosa, per la qual el Govern feixista dóna a conèixer el seu punt de vista. Als cercles oficiosos es diu que si el Povern anglès cerca nous ajornaments a les converses en qüestió, Roma començarà a dubtar de la seva sinceritat. S'afegeix que la nota oficiosa publicada ahir va encaminada a posar fi a aquesta incertitud.

De totes maneres, sembla que, en realitat, la nota en qüestió fou publicada perquè el Govern de Roma ja coneixia les reals intencions del Govern anglès.

L'entrevista Grandi-Vansittart, celebrada ahir, fou el primer contacte d'importància que es produí com a conseqüència de la nota oficiosa que es comenta.

En resum es pot afirmar, doncs, que les converses que de fet comencen avui entre Londres per una banda i Roma i Berlín per una altra, han desvetllat confiança als cercles responsables.

La paraula esperada

En el darrer discurs presidencial, entre altres substanciosos conceptes que tothom ha aplaudit amb entusiasme hi trobem la suggestió d'«un pla definit, per tal que la reraguarda sàpiga que els sacrificis són necessaris, i fins allà on són necessaris, sense demanar-li un sacrifici més d'aquells sacrificis que siguin necessaris, perquè hi ha un pla definit, una tàctica definida, un volum de previsions establert.»

No cal ponderar com tothom esperava aquesta paraula. Perquè s'ha obert debat sobre les collectivitzacions, les municipalitzacions, sobre el control o la llibertat de comerç i sobre totes les modalitats confuses i inorgàniques que es coneixen amb l'eufemisme de Nova Economia.

No creiem que ningú tingui la pretensió de sortir de la intrincada situació econòmica actual, a cavall d'un dogme ni de bracet amb uns principis inflexibles. Per dues raons. Primera, perquè els dogmes i principis que més han fet flamejar llurs banderes en els mesos de la guerra, no han arribat a traduir-se en un sistema orgànic adaptable en el nostre país i al peculiar desenvolupament de la nostra economia. I en segon lloc, perquè a ningú no escapa que flanquejats per les potències més netament capitalistes i hostilitzats pel feixisme, la nostra llibertat d'acció en el camp de la reforma social, és limitadíssima.

Però, en canvi, tenim tots el màxim interès a mantenir el nostre país en un lloc tan avançat que sigui possible pel que als drets del treball es refereix. Hi va vinculat el nostre pensament i hi va lligat el nostre honor.

I havent apurat, com ha dit el President Companys, el «procés d'absurditats, d'infantilismes, de virtuts, d'heroisme, d'il·lusions, de desenganys, de neurosis collectives; tot el procés biològic pel qual passen els pobles quan en l'encadenament de la història sorgeixen commocions que presenten sempre la mateixa fase» és hora que ens enfrontem amb la realitat. Perquè cal que no ens fugi d'entre els dits, en escolar-se l'aigua de la torrentada sentimental, aquella raó que fertilitza els pobles i sobre la qual hem d'edificar una societat més justa.

Un esforç considerable en aquest sentit és el que realitzà Josep Terradelles, en el seu famós i important pla de 9 de gener del 1937, elaborat a S'Agaró. Aquell esforç per a estabilitzar els avenços revolucionaris per limitar la inevitable regressió i per salvar, conseqüentment la Revolució, fou considerat modest i tímid. Tothom volia més! Però en retirar-se les aigües del torrent revolucionari, els mateixos que repudiaren el Pla Terradelles enyoren avui aquelles posicions que un dia qualificaren de tímides i de modestes.

Deplorem aquella imprevisió i aquella miopia dels intransigents del mes de gener.

El President Companys, anuncià ahir el propòsit d'un nou esforç constructiu, de cara a defensar les conquestes assolides, en el límit més avançat de les nostres possibilitats. Esperem que avui la comprensió de tots, farà que es realitzi la unanimitat entorn de fórmules possibles, compatibles amb la mentalitat occidental i ensems liberals i avançades al límit màxim. En aquestes fórmules, veritables trinxeres curosament escollides per tal que la defensa sigui eficaç, ajuntem-nos tots al costat del President Companys i així aconseguirem que la sang vessada no sigui estèril, sinó que fertilitzi la terra catalana i en faci una terra de veritable llibertat, de treball i de pau.

AUSTRIA ES UN ESTAT LIURE I INDEPENDENT

Viena, 11. — «La Correspondència Política i Democràtica», de Berlín, va publicar un article que va causar gran sensació a Austria, dient que aquesta «no perseguia als llegitimistes, que havien palesat moltes vegades llur antipatia pel Reich i que, a més, no consideraven Austria com un Estat alemany». L'esmentat periòdic acaba dient que aquesta política «era susceptible de destruir les pròpies bases de l'acord de l'onze de juliol del 1936».

El periòdic «Weltblatt» contesta avui l'esmentat article dient que «Austria és un Estat lliure i independent, i no un vassal de ningú». Afegeix que l'article en qüestió és intolerable, i que constitueix una ingerència en les qüestions interiors d'Austria. Aquesta nació no pot tractar com a enemics els llegitimistes, els quals són uns patriotes lleials.

90 NAZIS PROCESSATS

Viena, 11. — D'acord amb la llei de protecció de l'Estat, s'ha disposat el processament de noranta membres de l'oposició nacional-socialista. Els acusats seran jutjats en grups de cinc a deu persones.

La primera vista d'aquest procés ha tingut lloc avui. Els cinc primers acusats han estat condemnats a penes que oscil·len entre dos i cinc mesos de presó.

FOC DE FUSELL I METRALLADORA A LLEVANT

CALMA ALS ALTRES FRONTS

DEL MINISTERI DE DEFENSA NACIONAL

Comunicat oficial del Ministeri de Defensa Nacional amb les notícies rebudes fins les 20 hores del dia 11 de novembre del 1937:

LLEVANT. — Foc de fusell i metralladora en diferents punts del front, especialment en les posicions de Villarquemado.

Forces pròpies realitzaren un reconeixement sobre Vallecillo.

Les nostres bateries hostilitzaren les comunicacions de Terol.

Als altres fronts, sense novetat d'interès.

Dictadura a Polònia

Londres, 11. — El periòdic «News Chronicle» rep informacions de Polònia que confirmen les publicades per diversos periòdics francesos, respecte la imminència d'un cop d'Estat feixista a Polònia, dirigit pel mariscal Ridz Smigly, considerat com a successor de Pilsudski.

AQUEST NUMERO HA ESTAT VISAT PER LA CENSURA